

și

$$\begin{aligned}
 m(\sphericalangle CAA'') + m(\sphericalangle ACC'') &= [m(\sphericalangle IAA'') - m(\sphericalangle IAC)] + [m(\sphericalangle ICC'') - m(\sphericalangle ICA)] \\
 &= [m(\sphericalangle IAA'') + m(\sphericalangle ICC'')] - \frac{1}{2}[m(\sphericalangle A) + m(\sphericalangle C)] \\
 &= m(\sphericalangle AIC) - \frac{1}{2}[m(\sphericalangle A) + m(\sphericalangle C)] \\
 &= 180^\circ - \frac{1}{2}[m(\sphericalangle A) + m(\sphericalangle C)] - \frac{1}{2}[m(\sphericalangle A) + m(\sphericalangle C)] \\
 &= 180^\circ - [m(\sphericalangle A) + m(\sphericalangle C)] = m(\sphericalangle B). \quad (\text{ii})
 \end{aligned}$$

Din relațiile (i) și (ii) rezultă că $m(\sphericalangle APC) + m(\sphericalangle B) = 180^\circ$, adică patrulaterul $ABCP$ este inscripabil, deci P aparține cercului circumscris triunghiului ABC . \square

Observația 498 *Demonstrația suferă modificări dacă triunghiul ABC este obtuzunghic, proprietatea rămânând adevărată. Punctele A'', B'', C'' sunt centrele cercurilor Carnot ale triunghiului $A'B'C'$, iar vârfurile triunghiului ABC sunt punctele unde înălțimile triunghiului $A'B'C'$ intersectează cercul circumscris triunghiului ABC .*

1.31 PUNCTUL LUI SCHIFFLER

„Infinitul e mult mai mare / Decât ne închipuim,
N-o să putem niciodată / Să-l umplem cu sufletul nostru.” - Marin Sorescu⁴⁰

Teorema 499 *Dacă I este centrul cercului înscris în triunghiul ABC , atunci dreptele lui Euler ale triunghiurilor BCI, CAI, ABI și ABC sunt concurente.*

Demonstrație. Vom demonstra proprietatea utilizând coordonatele baricentrice. Astfel, $O(\sin 2A, \sin 2B, \sin 2C)$, $H(\operatorname{tg} A, \operatorname{tg} B, \operatorname{tg} C)$, $G(1, 1, 1)$, $I(a, b, c)$ (unde a, b, c reprezintă lungimile laturilor BC, CA , respectiv AB).

Ecuția dreptei lui Euler OH a triunghiului ABC în coordonatele baricentrice este:

$$\begin{vmatrix} x & y & z \\ 1 & 1 & 1 \\ \sin 2A & \sin 2B & \sin 2C \end{vmatrix} = 0,$$

adică

$$x(\sin 2C - \sin 2B) + y(\sin 2A - \sin 2C) + z(\sin 2B - \sin 2A) = 0.$$

Fie O_1, O_2, O_3 și G_1, G_2, G_3 centrele cercurilor circumscrise, respectiv centrele de greutate ale triunghiurilor BCI, CAI , respectiv ABI . Avem:

$$O_1(\sin(\pi + A), \sin B, \sin C) \equiv O_1(-\sin A, \sin B, \sin C)$$

⁴⁰Marin Sorescu (1936-1996) – scriitor român

și $G_1(a, 1 + b, 1 + c)$.

Ecuția dreptei lui Euler a triunghiului BCI este:

$$\begin{vmatrix} x & y & z \\ a & 1 + b & 1 + c \\ -\sin A & \sin B & \sin C \end{vmatrix} = 0,$$

sau

$$(O_1G_1) : x[(1+b)\sin C - (1+c)\sin B] - y[(1+c)\sin A + a\sin C] + z[(1+b)\sin A + a\sin B] = 0$$

Analog, $O_2(\sin A, -\sin B, \sin C)$, $G_2(1 + a, b, 1 + c)$ și $O_3(\sin A, \sin B, -\sin C)$, $G_3(1 + a, 1 + b, c)$ rezultă

$$(O_2G_2) : x[-b\sin C - (1+c)\sin B] - y[(1+a)\sin C - (1+c)\sin A] + z[b\sin A + (1+a)\sin B] = 0$$

și

$$(O_3G_3) : x[-c\sin B - (1+b)\sin C] - y[c\sin A - (1+a)\sin C] + z[(1+a)\sin B - (1+b)\sin A] = 0.$$

Deoarece

$$\begin{vmatrix} (1+b)\sin C - (1+c)\sin B & -(1+c)\sin A - a\sin C & a\sin B + (1+b)\sin A \\ -b\sin C - (1+c)\sin B & (1+a)\sin C - (1+c)\sin A & b\sin A + (1+a)\sin B \\ -c\sin B - (1+b)\sin C & c\sin A - (1+a)\sin C & (1+a)\sin B - (1+b)\sin A \end{vmatrix} = 0,$$

rezultă că dreptele O_1G_1, O_2G_2, O_3G_3 sunt concurente (i). Analog se arată că:

$$\begin{vmatrix} (1+b)\sin C - (1+c)\sin B & -(1+c)\sin A - a\sin C & a\sin B + (1+b)\sin A \\ -b\sin C - (1+c)\sin B & (1+a)\sin C - (1+c)\sin A & b\sin A + (1+a)\sin B \\ \sin 2C - \sin 2B & \sin 2A - \sin 2C & \sin 2B - \sin 2A \end{vmatrix} = 0,$$

deci dreptele OH, O_1G_1, O_2G_2 sunt concurente (ii). Din relațiile (i) și (ii) rezultă că dreptele lui Euler ale triunghiurilor BCI, CAI, ABI și ABC sunt concurente.

Observația 500 *Punctul S_h de concurență al dreptelor lui Euler ale triunghiurilor BCI, CAI, ABI și ABC se numește punctul lui Schiffler.*

Teorema 501 *Punctul lui Schiffler, ortocentrul și centrul de greutate al unui triunghi ABC sunt coliniare.*

Demonstrație. Vezi teorema 499. □